

Ötúró: SUELEI BALÁZSNE

Ötúró's IDEJE: 1976.

TART.: ELADÁS BESZERZÉS, ÉPÍTKEZÉS, TELEPÜLÉS,
TER-TERVEZÉS, SERTÉSTELDŐGONDÁS, (KÉRDŐÍVEKRE
VALANOK)

20 lap

FŐLORRÁSI MUTATÓ: STANTÓD-SOMOS

SÁK MUTATÓ:

IX
X
XII
VI, F, 8
VII, C, D

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

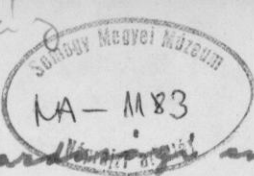
KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRRAIS

ÁTVEVETVE AZ EGYSÉGES LTK. 3669-ES TETELÉ ALÓL

Más oldal

3669

Flóriániai elbeszélés 1. / 145 / 59
alapján.

70 éves 2. kat. gardaőrrel melid örege. Lokott Kiskorpaton Nagybajomba, Popsziban. Jelenleg történet - történeti út 1800.

3 X 4, lap.

Piacok. Nagybajomból Popsziból, gabonát a

gabonabona piarra hozták Kaposvárra.

Az ország elszállította Pestre meg másfelé.

Bost, az ország adta el Pestre nagybán.

Kezdet, szappint a parasztság Kaposvárra vitte

eladni, eszibe, kise fonalat adták irté.

Már nem emlékszik, hogy mennyit - mennyit.

Először bevették a kezdet. Képzették, föl-

irták, is egy hét hónap múlva kúldték, vagy a

vásznak irté, vagy a papirt, hogy lehet irté nőni.

Ér má' kisobb vót, a két világháború után.

Akkor má' nem igen vették az országok.

Ezaki aréltt igen.

Baromfit, tojást Kaposba vették eladni.

Bár Nagybajomba is vót pihare.

Marháat, Kaposváron atták el még vették,

de voltak állat is kirakodó vásárokat faluközben is.

Külföldön ruhás, cipős vásár, de egy napon az

állatokkal, állatvásárokat.

A gardák lovat, esiköt, disznót is árultak, de

főleg marhából esingáltak nagyobb piacrakat.

Vót olyan hely ahol kilene marha is vót egy

embörnek, mert huszonnyolc mássa jó kerti

szénát is adott a herceg (Esterházi) az ő eseli-

deinek, még termőtt hozzá nyolc-kilene kocsi

sakarmány répa is.

Az országok, sűrű, sejföl, tojás, baromfi, konyha-

kerti veteményekből esingáltak piacrakat.

Felvásárlók is jártak a falut. Tihárolk,

győgyövénygyűjtők, állatkereskedők Kaposvárról,

Szigetvárról, Kaposmérőbe, Somogyvárdra, Pécsre.

Wandiba vitték. Akol elszólt volt fölvasáták is ^{2.}
Élvitték eladni oda, ahol drágább volt, mint
Kaposba.

A második világháború után bejöttött látt
is a baromfit, tojást, gyümölcsöt is átvették.

Azelőtt csoki egy csomók volt, ahol a fjet átvették.
A faluban nem igen volt iparos. Jókobul
jártak Nagybarombba meg Esztolyról is. Más
országba nem mentek.

Misvidileről, lábbeli, ruhakereskedők jártak
a faluba.

Jött kossós is, akik ígérték parast edingelket
tiz-tizenket literes farskallat is árultak.

És ravanyúságnak vették. Honri nagy-
korikkal, nekerekkel jöttek.

Az edingelket terményist is adták eszibe,
amerikai bira vagy rozs belefirt egyszor, vagy
kétzer megfőltve.

A könyvekről teknővájsó cigány, meg kosaras
jört. Ezek háton, szalag tarták, nem kossival az
áruit.

A kizi, sursámmyleket megcsinálták, maguk
az emberet, - írtették.

Britort, ruhát, forisnyát, lábbelit Kaposváron
vették.

Nagybarombba is Somogyvárdon is háromszor
volt vásár. - József napkor, márc. 19 én, Sárkás
Boldogasszonykor, júl. 2 én, is Szent Istvánkor,
augusztus 20 én.

Kaposváron, a második világháború előtt,
minden hónapokig volt vásár.

Ha vasárnapra esett elcsije, akkor hílfen tartották.

Bücsük.

Historigrádon végző vallási a lakosság, református és katolikus.

A katolikusok Szegedre, Budásra, híriaggyidőre jártak buszba.

Mikor Szegedre mentek, elindultak reggel 6 kor is egy óra múlva Tótara irtele. Ott reggel a Főrai misit meghallgatták, utánna megpregyeltek is nagy fojtattal az utat tovább. Közösen innkelve, imádkozva vitték a keresztet gyalog, ünnepi ruhába a fiatalok sinesbe, az öregebbek felutibe öltöve. Oda irkerlek délután 1 órára Szegedre.

Ott már harangszóval fogadták a városok irkerisit. A toronyból messire lehetett látni, hogy jönnek. Mikor elrtik a falu határártárat abbok kezdtek el a harangszót a városok elé.

Az itoa sültintót, rántott csirkét, pirított csirkét gyümölcsöt vitték. (Megjegyzendő, hogy ezek a vidéken az Erdélyi birtokosok elidei meg jobban táplálkoztak, mint ahol semmi munka alkalom nem volt, mint pl. Patzin és környékén, ahol sósgazsárral jártak meg a főasztó utat.)

Itt nem mentek el a reformátusok a városokkál.

A városokkál keresztet, nyakláncot bírnimmet, babot, cukrot, szentképet, sines poharakat, szives pipát hoztak.

Reformátusoknál bővebb is rövidebb ruhájok volt. Szegedre, Borsongra jártak. A szegediek klott is rövidebb.

Keztyöt nem viselték. Fehérfejűtőre fekete szem - kendőt kötöttek, kék vagy rózsaszín szalaggal, rózsaszín gyöngyös kis szilas szalaggal.

Ha valaki férjese ment, krajót keztyőbe tűtte föl. Szemüve hajmestert hoztak gyöngyöt szintén kék vagy rózsaszín szalaggal. Jobbnebbek is hozták a gyöngyös mestert felutibe is de szalag nélkül.

Keztyő szes kősmir vállkendőket viselték meg. Farkuk szabott bundaleabátot, belüset, nyjathant rövidet.

Böjt

A böjtben tejfölön lisztes hóbort ízeleket
étel, sűrű kelesztet olajat, vaját használták.

Egész évben megböjtölték a penteki napot,
de egyes vidékeken a szerdát, keddet, szombatot is.
A nagyböjtben még a szünetnapokat is.

Csak kétszerként kétszer ételt kóstolt, szünetnapokon
is vasárnap.

Ételt tartották, hogy aki minden évben tízezer
szombatot megböjtöljön önjönantából, három
csöpp vízzel, három söm bírával, az megtudta
előre, hogy mikor fog meghalni.

Minden újhold penteket is sólták egyesek
ilyen erős böjttel megtartani, nemcsak nagyböjtben.

A nobába tartották szentmaládot, zircsive,
Szent Mária képekét a falon, az ágyak fölött.

Andorvölgy hozott minnes üveg poharakat, burított
Mária szobrocskát, vagy keresztet a hárszin vagy
szublátón a szep felirattal szünetnapon.

A szünetnapon diszes, nem mindennap használt
szünetnapokat tartottak.

Tükröt a hárszi föli vagy szublát föli tettek,
az melli a szublát föli feijükéket jobbról, balról

A szünetnapon melli a nobába szenteltviseletet
tettek.

Thomáiban, szerdán a parastedinyek, főző.
edinyek, st. l. szünet.

A pince nobába asztal, rajta boros ediny, poharak
pászok vagy szünet mellett.

A pincebe borosbordó, hielir, söldsig, kerumpli,
háposztta.

gyűjtő: Káli Balázs
8622 Kántor - János
Kőrös u 5 sz.
Tomog mege.

A Somogy megyei Múzeumok Hirdetvények
Közvetlenolása 1876-ban.

1.
I/45/58

3669

Somogy Megyei Múzeum
NA-1183

I. Eladás.

3x16 oldal + kiegészítő és egy fénykép
Patajnéj viselő ar. világháború alatt.
Gyűjtő: Tellei Balázs
Kántód - János.

Milyen piacokra jártak gabonát, kukoricát,
bort, gyümölcsöt eladni? = Kaposvárra Patacáról
Lent, kenderet gyapjút, vásznat? = Saját maguk
szőlőt, fonták, esetleg a gyapjút csereért Kaporba
húsz fonatra, vagy tutyira, mert tutyiba jártak
Szésvásárral földorták meg "ha kilikadt,
a tópa."

Tejszernéket, baromfit, tojást, szintén Kapos-
várra hozták be a hetipiacra, ahol tízen
ket kilométert oda is annyit vissza.

Kezden is pientelen volt a hetipiac.

Lovat, marhát, sertést is a Kaposi vásárra
vitték eladni a gardák abból piézelték.

Itt asszonyok túró, tejfel, tojás, baromfiból.
Milyen felvásárlók voltak? = Tojászedők.
Húti bőszi, Sordalétről jött ahol, is a hátán
kosárba vitte el az érvásárolt tojást.

A második világháború után lett tejszernék
Patacán.

Szibok Tolnából jártak felvásárolni
a csikót, lovat, megmaradt olcsó nagyjö-
szágot is vitték máshova eladni.

Még Vásárosbécéről is jöttek mert olcsóbb
volt.

Ipáros nem volt a községben csak
egy kovács.

Haldron szilva nem jártak. Másfaluba
mentek iparoshoz keményre vagy szilva-
szentmártonba.

II. Basarais

Másvidékről, Tolnából jöttek a körségbe, paprikaárusok, hagymaárus, farsikas, kossós.

A környékről teknővájárógány, eszippedy-készítő, kosaras, favilla, szerszámnyél készítő.

Női kontyot friztvárról szeretik be.

Vásár a körségben az első világháború előtt két vasára volt, májusban és szeptemberben.

A második világháború után négy vására lett. A környéken szintén, - Szilvásszentmártonba Trélikisfaludba, Szennán, Patrán.

Itt szeretik be az öltönyöket, lábbeliket, bútorot is, itt adták el a jószágokat is.

Felkereti különbségek a táplálkozásban.

1. Milyen bűntör ítéleket fogyasztottak?

Patra református körség, csak a nagypüntekei, de volt aki a nagyüteket is megbőjtölte.

Tökésben volt bűjt alkalomával tökmagolajjal főzni. Tejfölös, lisztes habaróst készíteni is.

Halakat olajon sütni szintén. Néma kosott a

II. világháború után egyhatalas szidó, kis város, is kiabálva árulta a garda halat. Ez homi is kevés szintén. Hozaki, kulhoricai is adott.

Tökmagolajat világításra, pipiszebe is használták.

Felkereti különbségek a katolikusok, reformátusok lakóskultúrájában a városfordulón.

1. Reformátusoknál nem voltak helytörzsek.

Háziáldás, aranymondások voltak.

Harcosias kipeket is vettek másrajándékba.

Komutk Lajos, Rákóczi Ferenc. Ferenc József, Vilmos császár, Károly király képei voltak a reformátusok lakásáiban.

Az ablaknál volt felakasztva a tükör is a család fiúképei.

Az újságok fölött voltak a harcospis képek, katolikusoknál a szentképek.

Bajárak mellett szines kipeslapok a falon.

A konyhába stájeri, berakott sparthelt, asztal, kanalas is fedőtartók a falon.

Pincsi szobába - asztal, pad, poharak, a falon fogas, tükör (lopótőke) mésses.

Bücsük.

Patra tiszta református falu a szelicségben.

A szomszéd falukba, fele ref., fele katolikus.

A katolikusok Andorra is Szegedre jártak bücsükre. Családonként 1-2 személy.

Csoportosan, máskörűig lakóival mentek.

Andorra felnap gyalogoltak, Szegedre egy egész nap mentek. Az útra nem a legjobb ruhájukat vették fel, csak egyszerűen a tisztán.
A keresztet, füzületet vitték.

Emuliktárgyakat, szentképeket, írmeket, mészskoláriszivet lábat hoztak.

Arszonymok, embernek, írmek, szentképek, kegytárgyat. Kisfiúnak, kislánynak labdát, babát. Útra kiskorúba sörpogácsát, sörös-pogácsát vitték.

Reformátusok a II. világháború után kezdtek
a katolikusokkal bűnbánó menni.

Kezdetben úrnapi körmenetre járt a család.

Felkereti külömbözés a viselésben a XX. század
elején.

Patán nem volt külömbözés a viselésben.

A koros öregasszonyok tiszta fehérben úrvasoráltak.

A I. világháború előtt fehérbe gyászoltak.

Kontyot viseltek, a kontyra fejkendőt.

A templomba az I. II. III. padba, díszes kontyban
pántlikában, hátrább már csak kis kontyban
ültek az asszonyok.

Egy padba csak 6-7 személy fér be, mert a
sok 5-6 szoknyának, sok hely kellett.

Feljukat közösen választották. Homloktól
kiféle sűrűn befonva, hátul alulról kerentle
fölköték, erre rútták hajtükket a kontyot.

A szoknya bő, tirdközépig érő, fiataloknál
szines, világos, harmincév után rötített, leg-
többször fekete. Anyaga kott, vagy szövet.

A blúz szintén kareszított, színes kötély,
színes rajtos vállkendő, fehér karimája, fekete
felcipő fűzős.

A kisbunda, kacabajkó szabása szintén
kareszított szabású, rövid derekú, alja fodrosan,
díszítve fehér színes a kareszított szabá-
soknál is, alapszíne fekete.

A férfiak viselésbe eltérő, hogy a katolikusok
cipőt, a reformátusok viselésbe hozták.

A család katolikusok fekete színes kendőt visel-
tek kikeményítő külömböző színű szalaggal

is az a fejkendő- visélet eltért a református
aranyokétól.

A melling szabása sima, anyaga sötét.

A dolmány, sima szabású sűrű v. fekete prim
diszítással.

Izűrt leginkább parádés kornisok hordtak.
Bokát sakaró kornu, sime barna, nagy gallírral,
ami kik segilfel volt diszítve.

Kalapot hordtak. Eltérő, a katolikus lajcs-
sabb tetéjűt, a református magasabb tetéjűt
viselt. Nam ütötték be annyira.

Epithesis.

Patian a niki házi háza, Fő n. 13 n.

Köröshegyen van 1868 as évszámú ház, Patófi
n. 65 n. Zsupptetjű már nincs.

Pitaros favaras öregháza volt Patian, Bone
Ferenck, de ma már nincs.

Törvényház szalmatetővel így készült, dropp
a talpfába vikony oszlopokat állítottak be körül,
ekt befonyták rejttye sövinytel, majd jobbról
balról besapkózták szalmássórral.

Vertfal volt míg sokasban.

A. b. c. d. szavakat nem ismerik csak a
szalufát. Az első tiglaliáz Balogiki volt
Patian, jelenleg Kovriad F. háza, a száradfor-
dulón épült. A száradfordulón míg több
szabadkérményes ház volt, ma már csak
kettő k. b.

(Patian Zöbanini)

1. Rigen a pajtáék a lakóterületelen kívül voltak sorba mint a háraék, nem csoportosan. Vaszörböl volt a faluk fowa adás isüptetövel. Jobbágy településre nem emlékernek. Éreket a pajtáékat a második világháború stöll rekellött bontani mindenkinek.

Talón Zsobiák, Boros J. pincije a Patcai hágybe, a másék a Dávidi „boronapince” a Norsi hágybe amik nagyon réjiek.

Patianak csak egy utáája van, alkütlönülis nines.

Kapostón voltak alkütlönülve a reformátusok a katolikusok utarésétöl, mert a reformátusok gazdagabbak voltak.

Patian egy arésház ill. pászorház áll kütlön, fínt a Patcai dombon, kitalakásos. Egyike felibe a pászor, másékban a kanásé család lakott.

Milyen szöllőfajtákat ismertek?

Nova, Otello, Juhfarkú, = az hosszúfűrtü, apró-remü fehér borsöllő. Tulipiros vagy

Vörös dinka = emlék csak lüret hallották.

Fekete dinkát = ismerték.

Kadarika = igen, fekete.

Kerkesszemü = az is vót, nagyremü, vastagbúsi.

Ökörsemü = az is vót az öregpánnak.

Otello = igen, fekete.

Trabella = az is vót, fekete rövidebb fűrtök.

Fehér noka - az is.

Fehér delavera - az is.

Mézes fehér - is volt

Ismert volt még:

Burgundi

Rizling

Elvira

Szaukamentó - Ezek itt ismeretesek

Zóbanini, Kóránini

Flóvátuini, Major vörsi

Milyen almafajtákra emlékszel?

A legregibb „hasai fajták.”

Nagy nyári pogóssi = sárgára értek, piros színnel.

újokat nem ismerlek.

Szentiváni = apró, korán ér a meggel egyidőben, halvány sárga színű.

Buna napi = nagy alma, piros színű.

Fehér pogóssa = aratásra értek, savanykás.

Lánerősi = ismert

Hüalma - ”

Husvéri - ”

Hampálma - ősi

Hamisai alma - igen, sárga nagy is idek.

Birsalma

Egyéb: Tili alma = aoldosínű, jégesebbéjű, kásás.

Tili pogóssi

Nyári pogóssi = reket asalták.

Milyen kőrtéket ismertek.

Laffantós = ha leesik, süllyedniile.

Fléber = igen, nagy kőrté, egészen asalták.

Frözfűkőrté = piros, kicsi, ides is jószágú.

Császárkőrté = fele piros, fele sárga.

Vilmos kőrté = jó korai, egészen asaltai jó.

Égít: Hegyeskőrté = nagy kőrté.

Vöröskőrté = nyári.

Alekszander kőrté = ha kiérke, sárga, fontos.

Milyen szilvafajtát ismertek?

Legrégibbi a hoszi szilva, lekvárnak jó, hite, sime, szeptemberbe érke.

Égít: Apró szilva

Margarit szilva - sárga

Sárga szilva - igen

Hoszi szilva - sárga is van.

Piros szilva

Völg ringló

Piros ringló

Milyen barackfajtát ismertek?

Sárga barack - apró sárga

Vörbarack

Rózsabarack - piros a belsége

Fehér barack -

Kajsi barack

Őri barack

Egyéb: Duráncai boroc

9.

Milyen meggyfajták voltak a leggyakoribbak?

Fehete meggy

Ligány meggy

Hólagos meggy

Egyéb: Vörös meggy - se hiszen írt.

Gyötött meggy

Milyen csresnyefajtákat fogyasztottak leginkább?

Ropogós

Hólagos-sárgás

Borjú csresnyét

Milyen ripsafelikat ismertek?

Karikripa - savanyítani szokás.

Sárgaripa - főzni, csak leveste.

Fehérripa - kukorikákkal készítették belőle.

Leveste, kissavanya jóvolt a köhögésre,
mákkal összekeverve.

Mióta termelnek paradicsomot?

Mindig mióta csak visszatud említeni.

Tartósították csipstejbe öltve sültve,
kemencébe sáditva Patán.

Az első világháború óta „újra bebugva
kukoricacsutával, a kukorica csomót meg-
visítve, lekötőve spagettá,“ forróvízbe
rakva kemencébe kigőzölték.

Milyen babfajtákat ismertek?

Futót, guggosat. Körtesmel, kukorica fővébe a futókat ültették. Külön csak spargababot ültettek. Tröllő közeli „túke ligába” ültették.

Túrpa vajborsót, cifra borsót termesztettek, mint guggosat.

Lapos fehér borsót - kukoricalősi ültették.

A vajhaborsót - fehére fehér, fehére fehére, nem szeretik, mert a leve nem volt szép.

Tej, tejtermékek.

A tej asiradikját tiszinnel nevelték.

Téjesfazékba olvasztották.

Füstölt túrót így készítették, hogy a tejet kiöntötték egy tábla megaludni. A tábla egy sírta felér ruhába öntötték és felakasztották, hogy a leve kicsorogjon. A túrót róval, paprihával öregezték, kis gombócokba egy deszkára rakták és fűszertek a füstre 1 hétig.

Savóból elvélőre kell megaludni túró készítéshez. Palacsinta túróhoz gyöngy májassa altatják. Száraz túróval nagyon kell melegíteni. Telen 5 nap is altatják, nyáron 1-2 napig tartották meleg tejben. Szegőtt tej röt ismerték. Vért tej röt is. Füstölt túrót tiszóra nem settek. Piritott túrót nem ettek.

Idudarit. A savóból levest idestejjel behabozva a régiek szoktak. A neve „krancifca.”

Sajtot nem szoktak készíteni.

Vajköpülés a két világháború között sokáig

volt Hishorpadon, Pateán nem.

Cseripfarikba verték ki. A sziradik kivált, higy visbe tve, majd két kis körött öme-
dolgozva kisimitották a vaját, sőt forma-
levélbe takarogtva árulták a piacon.

Sertisfeldolgozás.

A szaradfordulón pörkölték a disznó bört, szalmával. Flasonfelve, majd hátanfelve darabolva bontották a disznót.

Bontásuk csak eggyeseknél volt, külön szekták kérték. Hishorpadon a bontásukat "haszoknok" is nevezték.

A disznóbontást maga a garda végezte. Párstort nem hírték fel soha, se Pateán, se Hishorpadon.

Támert nevelek:

Stuka - ruka

Esánk - körmös risse a lábukal.

Comb.

Sop - hátsó láb, combcsont.

Hasadla - vékony risse a szalonnánál.

Bürkeje - bőr.

Pántorpesenye - orjamelletti felir pesenye, vagy karajlás.

Orga - végig a hátán.

Föröfj - rőme risse.

Árífj - áll.

Álla torla +

Ódals.

Csigónya - nyúla csont a hasa allánál a

nyúlászalonna - dagadó

Lapirka, vese, bilésir, südö, máj, szív, nyula-
 lüss, háj, fejerout, parac = pucor v. gömböc.
 Katakönyöler = kis svártlinak tötteni.

Öra, söme, monya, vasoraja, söme, foga,
 sorka, füle, lipi, malactartaja, söki = ert ki-
 kell vágni, vágás előtt két hittel, másképp
 bűdös lesz a hús.

Holagya = ert fölfujjale dudánale, megrá-
 itva ráhúzóale egy hörsögre, ez lesz a höppö-
 gető. Svártli = diornósajt.

Meleggyünye = a höme. Pörköliskor ha
 levesik a diornósól, a gyerekek melegen a
 saját ujjaira húzóale föl jätiknek.

hájat egy nagyobb vékony hályba gyürtik,
 öreketöttek, esetleg füstöttele is kirait, de
 előbb forró vízbe mártogatále is föltettik, ill.
 akasztottále száradni. Ömel is jövolt még
 „bekapólastkor” (nöllöfediskor) a pirított be-
 nyeret megkentik vele is ezen dolgoztale.

Hamarosan, füstölis nélkül (Zokanini, Patai v. kőr)

Az orjät háposztábe, südöt, savanyú leve-
 nek, májat sütni sepsibe, diornóvágyáskor
 ebidre haornáltále el. # többi húst fölfüs-
 töttik, ha kijött a sóliből.

nalonna vastagát meghövestettik a ri-
 gile is kisütöttik sorba. Zsirzalonnánale
 a vékonyát sórtále le is kisöbb fölfüstöttik.
 Zsírnale diornóvágyágra vágále is kisütöttik.

Miata kisütenele lesütött húst?

II. ile világháború óta Patai, Kiskorpadon
 nagyon régóta. Vékonybélbe húrtát, kolbászt

töltötték.

Hajdinas, kukoricalásos, véres, asiroslásos, lurkót készítettek.

II. világháború előtt nem is ismerték a májas lurkót.

A kolbáschoz apróra vágott húst, paprikával sózott borssal, sóval, fokhagymával készítik.

A lisztos lurkó készítése = Apró tőpörtyűt összekevertek liszttel, sóval, piros paprikával, borssal, másmint a fodoros vastagbélbe töltötték kifőrték, fölfüstölték. Öreg is elállt befeléig.

Véres vöröshagymós sör, magyarbors, majoranna, só, víz, sótartalmsókivárá, vagy hajdina, piros paprika összekeverve.

A lurkót előbb kirostálni, kimosni só vízbe, 1 rakajtökésre egy disznóhoz, megfürni, de nem nagyon gőzödtésre, hová tüköbe tükik, artán keverjük.

A gyomrot vagy a vastagbél végit tisztálni, megtöltve kisgömbörcék.

A disznósajtot bürkivel, hússal, vesével megtöltve készítik, de májat nem tettek bele.

A kövestő levét nem ittik meg, disznónak adták az alját, sürijét a tyúkoknak. Gyógyalóli volt az.

Sült salonnát nem tisztálték pörtyűre.

II. világháború után kezdtek rántott húst, fasírozottat készíteni lakodalomra a gazdag párirok.

Kolbáschoz sokas volt vadhúst vegyíteni. Általános volt a birka-hús fogyasztás.

Régi somogyi gyermekvers:

Kisgömbörcék mi történt?
Serpénybe sütötték.

születik a rigánysok,
jóijrakot kívánok.

Házasighótések

Höröshegy község 2. kath. plébánia
adatai szerint.

1740 — A házaságok leginkább másfalubelivel
kötetett. 100%.

Az adatok szerint Teréki is Pusztasemes volt,
ahol / endogámia / saját faluján belül házasodtak.

A lányok 16, a férfiak 23 évesek voltak leg-
többen házasighótiskor.

1700-as években őszel és tavasszal több volt
az esküvő.

1800-as években december-januárban.

A szaradforduló körül - februárban volt a
legtöbb esküvő 18-20 is, míg más hónapokban,
főleg nyáron csak 1-2.

1848 után a legtöbb házasulónál a lányok
19 - a férfiak 30 évesek.

Református, katolikussal nem házasodott.

Leérték, ha férfi ment vőnek gazdagabb
helyre, de ha lányt vittek másfaluba gar-
dagabb helyre, emelkedést jelentett.

Névadás

1700-as években = Dávid, Éva, Judit, János,
Mihály név volt gyakori, a legtöbb Anna, János.

1800-as években = József, Teréz, Erzsébet, Katalin,
Teréz, Juli.

1820 - Norbert, Beáta, Lidia, János, István

Anna, Mária

Élőzörmeket legtöbbször, anyja, apja nevére,
a másodikat, keresztülei nevére keresztelték,
4 harmadik gyermek kapta a nagyöülök nevet.

Bibliai nevek, László, Rebeka, Ádám, Ábrahám
stb., az 1700-as évek végéig volt szokásban.

A halál oka 1800-as években leggyakrabban
a bilgőres, agghori gúngeség.

4 száradforduló után a ránk.

Temető helye, része, beosztása.

Rígen volt templomkörül temető Szántódpusz-
tán, de se Köröshelyen, se a Zselicszigben
Patrión nem a templom körül, hanem a
katorban van.

Keletre egy temető van szög részén.

A szög: Domboldalon vannak, kelet-nyugat
hajlásnak. Egy a temető, de külön hely van
a katolikusoknak, külön a reformátusoknak.

Főhelye minesenek. Öngyilkosokat rígen
a „temetőrészben” (örökben) temetik.

Nincs fölkirítve. Fát nem, de virágot,
árvácskát, nefelejcsét, jácmint, rózsát
ültettek rá vagy mellé. Szögben minesenek
csak „küfifák,” rajta hely a reformá-
tusoknak.

„Az öngyilkosokat, nemharangoták ki.”

Sírhely sír.

Ref. nál fejfát állítanak, katolikusoknál
keresztet.

Nő is férfi sírjelle közt nincs különbség.

gyermekkei - kisebb. Itt nincs kútombosig fű
vagy lány szegély körött. Verselket nem irtak
szá, csak újabban. A fakereket, fűfákat fes-
tették barnára. Kóporsót nem festették or-
nesre, csak deszkaszímbé hagyták.

Sírhantkört nincs kútombosig. Régelben
Pateán a reformátusok magasabbra hírták föl
a dombot mint a katolikusok.

Csak a segítségem miatt volt fa-fejfe.
ürömvirágot nem tettek a kóporsóba.

Sírásásra ünnepélyesen meghívták a
rokonságot. Itt gyerekek halt meg, a kereszt-
apja "őjta", ha fiatal volt, akkor a komák,
jóbarátok.

Kadart "kadrat" írták, Pateán meg most
is. Körösregeen nem.

Gyűjtötte:

Hódalközlők voltak:

Özv. Zsóka Mihályné
Sántód (volt Pateai)

Özv. Kőrö Jánosné

Sántód (volt Hiskorvadi is
Kugyvárosi)

Vigh István Sántód

Major Lajos Sántód

Özv. Horváth Jánosné

(volt Sántódpusztai)

Szeli Balásné

8622 Sántód - Somos

Hársfa u. 5.

Somogy megye.

Sántód 1976

misc. 21.

